

Kyt/Tasote/KF

Maria Joki-Pesola
Helsingin kaupungin rakennusvirasto
Kehittämisyksikkö
PL 1506
puh. (09) 166 2882, 050-372 8200
maria.joki-pesola@hel.fi

HAKEMUS

30.3.2006

Khs dnro	2006-838/236
Stn dnro	
Saap./Anl.	31-03-2006

Rahoitushakemus kaupunginhallitukselle innovaatorahaston rahoituksesta pyöräkeskuksen perustamiseksi Helsinkiin

Pyöräkeskus -hankkeen taustaa ja tavoitteet

Pyöräkeskuksella tarkoitetaan kaupunkilaisia ja turisteja palvelevaa keskitettyä polkupyörien säilytys-, vuokraus-, huolto- sekä infopistettä, jossa voi olla mukana myös muita liikkumisapuvälineitä. Tavoitteena on rakentaa korkeatasoinen joukko- ja pyöräliikenteet yhdistävä matkakeseuksen osa. Keskuksen sijainniksi on ehdotettu Rautatieaseman tai vanhan linja-autoaseman läheisyyttä.

Pyöräkeskuksessa on saatavilla palveluita ja informaatiota sekä vuokravälineitä tarvitseville että lyhytaikaiseen liikkumistarpeeseen, mutta myös omalla pyörällä liikkuville asukkaille. Pyöräkeskukseen kootaan kaupungin omia toimintoja yhdistettyinä yksityiseen toimintaan. Tällaisia voivat olla kaupunkipyörien kytkentä pyöräkeskukseen sekä pyörämatkailu- ja muu pyöräilyinfo, kartat, pyöräilijöiden omatoimihuoltopiste sekä mahdollisesti jopa terveyskeskuksen itsehoitoasema. Sen lisäksi pyöräkeskuksella on yksi tai useampi pienyrittäjä, jotka vuokraavat tiloja pyörähuoltoon ja vuokraukseen sekä kahvilalle. Pyöräkeskuksen tarkoitus on palvella myös erityisryhmiä. Heille on tarjolla erilaisia liikkumisvälineitä mm. pyörätuoleja ja rollaattoreita sekä lapsiperheiden tarpeisiin polkupyörään liitettäviä peräkärryjä.

Hankkeen tarkoitus on antaa puitteet yritysten sekä kaupungin väliselle yhteistyölle sekä luoda liiketoimintaa, joka edistää monella tapaa kaupungin pidemmän aikavälin tavoitteita kuten liikkumisen ekologista ja sosiaalista kestävyttä. Pyöräkeskuksessa toimii alan yrittäjiä, joille annetaan mahdollisuus innovoida ja kehittää toimintaa. Kaupungin rooli on tukea toimintaa infrarakentamisen keinoin. Toimita tukee välillisesti myös virkistysaluepalveluita koko pääkaupunkiseudulla.

Pyöräkeskus toteuttaa erinomaisella tavalla Helsingin kaupungin keskeistä arvoa - kestävä kehitys. Pyöräilymahdollisuuksien lisääminen edistää hyvällä tavalla asukkaiden tervettä liikkumista ja tukee kaupungin tavoitetta lisätä kevyen- ja joukkoliikenteen merkitystä kaupunkilaisten työ- ja vapaa-ajan liikkumisessa. Erityistarpeisiin vuokrattavilla välineillä kuten pyörän peräkärryillä, kolmipyöräisillä aikuispyörillä sekä vammaisille tai lapsille tarkoitetuilla lisävarusteilla parannetaan Helsingin esteettömyyttä.

Pyöräkeskuksen innovatiivisuus

Pyöräkeskus -idea on käytössä useassa Eurooppalaisessa kaupungissa, mutta Suomessa toiminta on vielä toteuttamatta. Hanke liittyy monen Helsingin kaupungin viraston ja laitoksen toimintaan, mutta ei kuulu minkään toimialan ydintehtäviin. Innovaation toteuttaminen

vaikuttaa Helsingin kaupungin imagoon sekä kehittää kaupungin palveluiden ja toiminnan laatua. Pyöräkeskus voi olla matkailutoimiston yksi myyntivaltti, liikuntaviraston palveluiden infopaikka, kaupunki- ja liikennesuunnittelun helmi sekä rakennusviraston viheralue- ja kevyen liikenteen verkoston käyttäjien kohtauspaikka. Pyöräkeskuksella on myös välitön vaikutus HKL:n palveluihin ja keskusta voidaan hyödyntää myös ympäristökasvatushankkeissa.

Hankkeen toteutusvalmius ja kustannusarvio

Hankkeen alkusuunnittelu ja ideointi on tapahtunut kaupungin pyöräilytyöryhmän, Sykkelin toimesta (Sykkelin esitys perusteluineen liitteessä 1. Sykkeli ei lähetä esitystään Khs:lle, vaan tämä esitys korvaa Sykkelin esityksen) ja alustavia suunnitelmia ja tarveselvitys on tehty.

Koska toiminta tulee sijoittaa keskeiselle paikalle Helsingin ydinkeskustassa, on tarpeen käydä keskustelu kattavasti hallintokunnissa. Rakennusvirasto on halukas ottamaan veto-vastuun hankkeen toteutuksesta, mikäli rahoitus järjestyy. Samalla tutkitaan vielä, jos hanke voitaisiin toteuttaa heti lopullisena. Hankkeen toteutettavissa oleva koko vaikuttaa myös eri toimintojen laajuuteen.

Kustannuslaskelman mukaan tilapäisen pyöräkeskuksen sijoittaminen lähelle Elielinaukio-ta maksaisi 600 000 €. Uuden pyöräkeskuksen suunnittelu- ja rakentamiskustannuksiksi on arvioitu 1,5 miljoonaa €. Toiminnan ylläpitäminen rahoitetaan kokonaan tai osittain vuokratuloilla sekä sponsorisopimuksilla. Katu- ja puisto-osastolla on kehitetty ja jo käytössä olevat menettelyt yhteistyörahoitusmallista. Alustavasti on käyty keskusteluita mm. Greenbiken, Fillarilähettien ja Malike -projektin kanssa. Useat yrittäjät ovat kiinnostuneita mahdollisuudesta.

Rakennusvirasto anoo innovaatorahaston rahoitusta pyöräkeskuksen suunnittelulle ja rakentamiselle yhteensä 1,5 miljoonaa €. Tarkempi kustannusarvio ja hankesuunnitelma ovat tehtävissä vasta keskuksen tarkan sijainnin ja muiden puitteiden ollessa selvillä ja rakennusvirasto on sitoutunut projektin kokonaishallintaan.

LIITE 1 Kaupungin pyöräilytyöryhmä Sykkelin esitysluonnos pyöräkeskuksen rakentamisesta Helsinkiin